

Årsberetning for 2010

stiftet 1952

Styret har bestått av :

Anne Thori Kogstad	leder
Tor Laache	nestleder
Ola Kroken	sekretær
Rolf Brotnov	styremedlem
Mona Engell	styremedlem
Anne Eskild Rasmussen	varamedlem
Anvor Sundli	varamedlem

Varamedlemmene har møtt fast i styremøtene.
Egil Åberg har vært kasserer og Tor Gjertsen har vært revisor.

Gjerdrum Historielag har i dag 202 medlemmer, en økning på 10 (5 %) siden i fjor.

Vi har to æresmedlemmer: Nils Ask og Olaf S. Bakken.

Rolf

Rolf Brotnov døde uventa nyttårsaften 2010. Han ble 78 år gammel og er gravlagt på Heni. Ved begravelsen la Anne Thori Kogstad på granbarkrans fra Historielaget, og hun mintes den store betydningen Rolf har hatt for bygda, for laget og som en god og nær venn. Rolf var styremedlem i 15 år, og han fikk Romerike Historielags Hederstegn i 2008. Historielaget og bygda har ved Rolfs død mista en kunnskapsrik, nevenyttig og klok mann.

I. Møter, representasjon og faste engasjementer.

Styret har hatt 10 styremøter og noen arbeidsmøter. Informasjon om turer og arrangementer er kunngjort i avisene og i "Over skigarden". Årsplanen vår ble sendt medlemmene på vårparten. Den ble også lagt ut på biblioteket.

Historielaget er medeier i Kulturhuset, Ole Jacob Edna er vår representant i driftsstyret. Tor Gjertsen er vara til eierstyret. Anne T. Kogstad er med i komité for 3. byggetrinn. I Kulturhuset har vi et rom til disposisjon til arkivet vårt og øvrig materiale.

Torbjørg Kogstad, Olaf S. Bakken og Jens Thori deltar i vakt- og veiledningskorpset i Romerike Historielags hus.

Anne T. Kogstad, Svein Kogstad, Per Fladby, Tor Laache, Elisabeth Engø og Jens Thori møtte på årsmøtet i Romerike Historielag i Gansdalen. Det var omvisning på det gamle sagbruket som nå er museum. Det var et interessant møte.

Ragnhild Ruud er oppnevnt som vårt lags representant i et skoleforum i regi av Romerike Historielag.

Historielaget er medlem av Landslaget for Lokalhistorie.

Navnekomiteen har bestått av Mona Engell, Per Fladby, Rolf Brotnov, Steinar Hansen og Anne Thori Kogstad (leder). Komiteen er kommunal, men oppnevnt av historielaget. Bevaring og videreføring av lokale navnetradisjoner er retningsgivende for arbeidet. Komiteen opplever å få godt gehør for sitt arbeid, på teknisk etat, overfor lokalpolitikere og blant folk flest.

Kommunestyret vedtok enstemmig i høst forslagene om navnsetting av fylkes- og kommunale veger. Gode eksempler fra årets vedtak er *Frognerlinna*, *Flatnergrenda*, *Staden* og *Kokstad*. Nå har snart alle innbyggere fått vegadresse og husnummer.

II. Arrangementer 2010

15. april: Årsmøte med drøfting av årsmelding, regnskap og videre virksomhet. Styreleder Anne ønsket 31 medlemmer velkommen, og foredro primstaven og dagens mytekalender: Vinterhalvåret er slutt 14. april, en festdag i gammel tid. Primstaven snus, og dagens merke er et tre med lauv. Som dagen i dag, sånn blir sommeren. Det kommer til å bli like mye snø på jordene i mai som det er på hustaka denne dagen. Ikke spis kjøtt på tre dager: det vil gi ulv og bjønn makt over buskapen til sommer'n. Egil Åberg spilte til allsang og underholdning. Etter kaffin var det klart for kveldens kulturtema: "Da normaltida ble innført i Norge". Anne Thori Kogstad fortalte levende og underholdene om utfordringene for handel og reiser med ulikheter i lengdemål og vekt, og lokale tidsangivelser, som ble gjort nasjonale først i 1894. Før dette var det for eksempel 4 minutter forskjell på Kristianiatid og Drammenstid. Ikke lett å lage togtabell da . . .
9. mai: kl. 07.00: Ryggsekkens første: vi besøkte også i år småfugger'n i Belstadhagan. Tor Laache fortalte hvilke fugler vi hørte og dels så. Litt lite fuggel - trolig fordi det også i år var grått og kaldt. Vi spiste frokost på Tori etterpå med ca. 25 gjester til bords. Vedafyringa på kjøkkenet var til velsignelse (!), og det var stor stemning.
5. juni: Gjerdrumsdagen
Historielaget deltok i arrangementskomiteen. Ola Kroken var konferansier. Også i år lærte vi unga å spikke rogn(!)fløyter. Rolf Brotnov, Jakob Rones og Leif Eskild tok seg av dette. Vi hadde utstilling av gamle bruksgjenstander knytta til vann: klesvask, bading mv. Vi viste også storformater av bilder fra damheftet, informerte om våre aktiviteter og hadde sosialt samvær med de som kom innom.
19. juni: Byvandring i Hovedstaden
Vi rusla på guida tur i Grønland- /Tøyenområdet, langs Gråbeingårdene og gamle "Botsen". Områdene viser utviklinga av Oslo fra småby til metropol, med mennesker fra hele verden som prøver å finne sin plass- nå som før. Reidar Monsen er født og oppvokst her, og han bidro med opplevelser fra guttedagene, lokalhistorie og glimt fra den tida han var rutebilsjåfør. Lunsjen ble inntatt på "Asylet" – en ærverdig kafé. Vi var 12 deltagere som hadde en fin tur.

30. juni: Ryggsekkens andre: Vi besøkte Buvatndammen. Hans Olav Gjerdrum fra teknisk etat orienterte om dambygginga, fisketrappa, tanker om dagens og morgendagens vannforsyning, omlegging av stier mv. 32 frammøtte, litt ruskevær med mye illsint knott, men stor stemning også her.
29. aug.: Ryggsekkens tredje utflukt gikk til Ulvedalsdammen. Rolf orienterte om geologien i egnen og dammens historie. Kristian Fladby bidro med lokale historier, bl.a. om originalen Lundgren. Vi var 22 deltagere i litt ruskete vær. Dammen ligger uvegsomt til. Rolf, Mona, Ole Jakob og Ola hadde gjort et godt forarbeid, og bl.a. satt opp sikringstau ned siste bratte lia. Tauet funka bra.
12. sept.: Kulturminnedagen, temaet var "nytt liv i gamle minne". Vi hadde ei vandring over Ask med lokalkjente fortellere: Andreas Ask, Rolf Nordengen og Ola Kroken fortalte om livet i Ask sentrum fra århundreskiftet til utpå 1960 tallet. Det var særlig Askhøgda, smia, kiosken og Sole Bad som ble fokusert. Den gode samtalen blomstret, mange deltagere kasta seg frampå og fortalte om sine minner fra oppvekst og voksenalv på Ask. Vi hadde lagd storformat av 5 flybilder fra Widerøesamlinga. Bildene var til god hjelp for "husken". Lunsjen etter turen ble inntatt i nyåpna "Hos naboen". 38 deltagere.
16. - 17. oktober: høstutflukten gikk til Drammen – Ringerike – Hadeland i privatbiler og med 22 deltagere.
Vi fikk guida tur i Drammen sentrum. Det ble gjort rede for de store linjer fra bydannelsen tufta på tømmer - til dagens moderne by. *Papirbredden* er navnet på området som er forvandlet fra papirindustri til kunnskapsark med høyskole og bibliotek mv. Drammen var vel vært en reise.
Aass Bryggeri, Norges eldste og kilden til forfriskningene på julemøtet, ble besøkt. Her fikk vi lære om historie, brygging og ikke minst, vi fikk prøvesmake produktene. En sterk anbefaling er å servere marsipankake og bakkøl til dessert.
- Lier Bygdetun tok vel imot oss dagen etter. En privat stiftelse eier og driver bygdetunet med tilskudd fra kommunen og historielaget. Tunet ligger vakkert til ved Norges første offentlige kjøreveg fra 1624, og med storslått utsikt over bygda. I dagens tun er skole og gjestgiveri gjenreist. Under skolen er utbygd en stor underetasje som rommer historisk magasin – flott løsning ! Fullt utbygd kommer bl.a. to gardstun og en husmannsplass. Stor vekt legges på å ta vare på gamle fruktsorter og stauder.
- Besøket i Kistefossmuseet i Jevnaker runda av turen. Her ligger et inntakt tresliperi. Også her er det en stiftelse som eier og driver. Det økonomiske grunnlaget kommer gjennom gaver fra kommunen og Christen Sveaas. Formålet er å drive museum og å forske på A/S Kistefos Træsliberis industrielle virksomhet. Det er anlagt en skulpturark rundt de gamle industribygningene.
4. november: Temakveld i Kulturhuset med promotering av den nye bygdeboka. Kvelden ble arrangert i samarbeid med Kulturetaten. Tom Christophersen, forfatteren av bygdeboka, kåserte om vegstellet gjennom tidene og om det store leirraset i 1924. Ola Kroken ledet møtet. Fullt hus i Vestbystua, god stemning og fin pressedekning i Romerikes Blad.
26. november: Det tradisjonelle julemøtet, med gamle dagers førjulsrost, ble arrangert i Grøkul. Anne ønska 82 deltagere velkommen og fra mytekalenderen ble Katharina fra Aleksandria henta fram. I Norge ble dette til Kari med rokken. Nå er det tid for å spinne veker til julelysa.
Egil Åberg spilte til allsang og til dans !!

Kveldens hovedtema var Lambert Gustavsson. Tor Laache innledet om gründeren og originalen. Flere av gjestene bidro med opplevelser og gode historier. En stemningsfull og meget hyggelig førjulsaften. Avviklinga gikk på skinner takket være at Ingeborg H. Olsen og Anni Åberg bisto styret.

III. Andre engasjementer og oppgaver

Bygdeboka

Og endelig kom bygdeboka. ! Tre dager før jul ble boka "I forandringens tegn" med sine 500 sider lansert ! Boka omhandler 100 årsperioden fra 1840 – 1940.

Bygdebokarbeidet ble påbegynt for 20 år sida. Bygdebokutvalget besto opprinnelig av Finn Stokker, Eigil Rud, Rolf Brotnov, Trond Østensen og Anne Thori Kogstad som leder. Olaf S. Bakken kom tidlig med. Arbeidet lå nede en del år mens forfatteren var ordfører i Nittedal. Det siste året har det vært hektisk sluttinnspurt.

Nå står tida fra 1940 for tur – vi får håpe det ikke blir så lenge til.

Publiseringer

Anne hadde en artikkel i Menighetsbladet i juni om hovedprinsippene for navnsetting av offentlige veger i bygda. Anne Lise Kroken Sveen bidro med fine bilder til artikkelen. Vidar Hansen skreiv i Skytilen nr. 3 om "Løvstad bru".

Lokalhistorisk arkiv

Lokalhistorisk arkiv i biblioteket finnes, men aktivitetene har vært minimale det siste året.

Slektsgransking

Interessegruppa har ikke hatt aktivitet i år. Her håper vi på en ny giv.

Kontakt med barnehager og skoler

Rolf Brotnov har hatt mye kontakt med barnehager og SFO de seinere åra - tatt unga med på tur, og lært dem om folk og dyr og planter og gamle kunster som er nyttige i skauen. I vår trappet han ned dette arbeidet, men gjorde en stor innsats i "Hundremeterskogen" ved Veståsen.

Anne Thori Kogstad foredro på Veståsen 29. mai, om lokalhistorie og "da jeg var 10 år. . ." for 4. trinnet.

Ragnhild Ruud og Rolf har også i år bistått ungdomsskolen med rydding av gravhaugene på Torshov, feltene øst for fylkesvegen. Norsk Kulturarv er "oppmuntret", og prosjektet følges opp av fylkesarkeolog. Vi gir Ragnhild og Rolf honnør for innsatsen!

Ragnhild Ruud var i uke 20 med tre grupper fra Veståsen skole (blandet 5., 6. og 7. klasser) til Hexebergfjellet og bronsealdermøysene. Det var tre trivelige skoledager med interesserte elever og lærere – et sånt oppdrag kan stimulere til gjentagelse.

Gebursdagsfeiring

Peder Christen Asbjørnsen ble født 15. januar 1812, og 2012 er jubileumsår for den fargerike forfatter, vitenskapsmann og forstmann. I regi av Romerike Historielag er en lokal komité med deltagere fra Gjerdrum, Skedsmo og Sørums Historielag i sving med planlegging av storstilt feiring på Romerike med start i Kulturhuset på Ask 15. januar 2012. Det blir et allsidig program med utstillinger, foredrag, teater - Gjerdrum Amatør Teater har tatt utfordringa !, tidsaktuell meny m.m. Anne og Tor stiller for oss i komiteen.

Gamlesaga på Harasletta

Her har det skjedd lite dette året.

Hjemmesida

Styret har engasjert Per Olav Rustad og Arvid Einmo for å lage hjemmeside på Internet. Arbeidet er godt i gang, og resultatene så langt blir presentert på årsmøtet i 2011.

Ymse

- Anne Eskild Rasmussen har deltatt for Historielaget i arrangementskomiteen for feiringa av Gjerdrum Idrettslags 90 års jubileum. Vår jubileumsgave er bistand til beretninga når GIL blir 100 år. Denne ble høytidlig overrakt av Tor på idrettsgallaen 18. september.
- "Bli kjent i bygda" foregikk 16. juni med busstur rundt i kriker og kroker og avslutning med middag på Kulturhuset. Full buss og stor stemning. Frivillighetssentralen var arrangør, i samarbeid med pensjonistforeningen og Historielaget. Anne var historieforteller og guide på turen.
- På oppfordring fra Ove Silkoset i golfklubben har vi gitt bistand til navnsetting av høl på banen. Ønsket var helt lokale gamle navn på jorder, teiger, bekkefar, plasser mv. Kjempefint at golfklubben ønsker dette. Per og Kristian Fladby har gjort ei kartlegging, hovedsakelig basert på historielagets navneinnsamling på 90-tallet.
- Ragnhild Ruud og Anne T.K. gjennomgikk en del kassert materiell fra Barneskolen på forsommeren. Noen bøker, bilder etc. ble plassert i rommet vårt i Kulturhuset.
- Jens Thori og Ola K representerte laget vårt i anledning jubileet til Romerike Historielag. Feiringa fant sted i det gamle herredshuset på Jessheim 31. oktober, i de samme lokaler som laget ble stiftet 90 år tidligere.
- Også i år har vi mottatt bokgaver fra Asbjørn Næss og Asbjørnsenselskapet. Disse og tidligere bokgaver vil vi plassere i den lokalthistoriske bokhylla i biblioteket.

IV. Avslutning

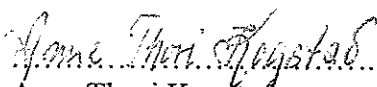
Styret i historielaget har utarbeidet en langtidsplan for sitt arbeid – med utgangspunkt i lægets vedtekter: Registrering og vern av kulturminner, stedsnavn, fotografier, skriftlig kildemateriale, slektsgransking, bygdebokarbeid og annen dokumentasjon av nær fortid er sentralt. Innsatsen er noe vekslende fra år til år.

I de seinere åra har *formidling* av lokalthistorisk kunnskap hatt overordnet plass, som årsmeldinga klart viser. Vi ønsker å fremme "lokal tilhørighet og kulturell forankring" (§1 i våre vedtekter). Dette trur vi at vi lykkes ganske godt med. Vi har jevnt over god oppslutning om arrangementene våre; gamle og nye gjerdrumsokninger samles: barn, kvinner og menn med god aldersspredning.

Styret i Gjerdrum Historielag takker for et hyggelig arbeidsår med inspirerende oppslutning fra medlemmer og andre interesserte.

Tori 3. februar 2011

For styret

Anne Thori Kogstad
leder

Ola Kroken
sekretær

KtoNr	KontoNavn	KontoSum
RESULTATREGNSKAP		
Driftsinntekter		
3000	Medlemskontingent	20 920,00
3110	Salg damhefter	0,00
3402	Møter	0,00
3905	Refunderert for Kultursti	0,00
	Sum Driftsinntekter	<u>20 920,00</u>
Driftskostnader		
5510	Regnskapsføring	-1 000,00
6700	Kontingenter	-11 430,00
6730	Gjerdrumsdagen	-300,00
6800	Kontorrekvisita	-407,00
6810	Bøker	0,00
6820	Damhefter	0,00
6901	Gebyr og porto	-130,00
6902	Kopiering	-1 500,00
7020	Drammen	2 425,10
7030	Julemøte	1 310,00
7320	Møter, tilstelninger	-6 611,50
7702	Årsmøte	-2 194,00
7730	Andre møter	-600,00
	Sum Driftskostnader	<u>-20 437,40</u>
DRIFTSRESULTAT		<u>482,60</u>
Finansposter		
8040	Renteinntekter	1 707,78
	Sum Finansposter	<u>1 707,78</u>
RESULTAT FØR SKATTER		<u>2 190,38</u>
Årsoppgjørs disp, skatt		
	Sum Årsoppgjørs disp, skatt	<u>0,00</u>
ARSRESULTAT		<u>2 190,38</u>

<u>KtoNr</u>	<u>KontoNavn</u>	<u>KontoSum</u>
EIENDELER		
	Omløpsmidler	
1970	Postgiro 05322969491	30 247,62
1980	Postgiro 05206133483 Kap.konto	83 624,22
	Sum Omløpsmidler	<u>113 871,84</u>
SUM EIENDELER		<u>113 871,84</u>
GJELD OG EGENKAPITAL		
	Egenkapital	
2050	Egenkapital	64 778,61
2099	Årsresultat (Opptjent egenkapital)	2 190,38
	Sum Egenkapital	<u>66 968,99</u>
	Kortsiktig Gjeld	
2950	Fotofond	8 513,35
2970	Fond Utsyn	38 389,50
	Sum Kortsiktig Gjeld	<u>46 902,85</u>
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		<u>113 871,84</u>